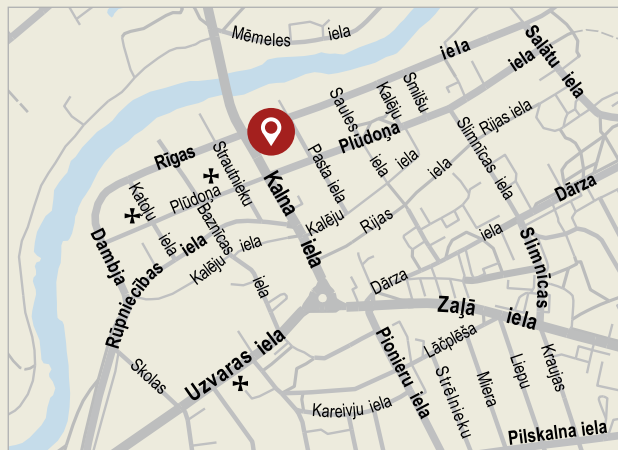

Bauskas rātsnama vēsture

Atrazdamās svarīgu tirdzniecības ceļu krustpunktā, Bauskā 17. un 18. gadsimtā izveidojās par tipisku tirgotāju un amatnieku pilsētu. Bauskai 1609. gadā tika piešķirts zīmogs, kas nozīmē, ka jau tolaik pilsētai bija sava pašpārvalde jeb rāte. 1615. gadā hercogs Frīdrihs piešķīra Bauskai privilēģiju celt rātsnamu un ierīkot tirgotavas. Rātsnama celtniecība Bauskā par birģermeistara un rātskungu līdzekļiem tika uzsāka 1616. gadā. Līdz pat 18. gadsimta vidum Bauskas rātsnams bija lielākais un greznākais Kurzemes un Zemgales hercogistē. Rātsnama pirmajā stāvā sākotnēji atradās pilsētas svaru telpa, rātes kalpotāja dzīvoklis, bet otrajā – rātes sežu zāle un maģistrāta darba telpas, pagrabstāvā – vīna pagrabs, no torņa izziņoja svarīgu informāciju. Ēkas apsildi nodrošināja divi kamīni un vairākas podiņu krāsnis. 18. un 19. gadsimtā rātsnams vairākkārt pārbūvēts.

19. gadsimta vidū, pilsētas ekonomiskajai aktivitātei mazinošies, rātsnams nonāca tuvu sabrukumam, tāpēc rāte pieņēma lēmumu nojaukt tā torni, bet 19. gadsimta beigās nojauc arī otru stāvu un aizmūrēja arkādi. Rāte savām vajadzībām telpas turpmāk irēja kādā privātmājā, bet rātsnama ēkā tika ierīkoti veikali un uzglabāti ugunsdzēsības piederumi.

Lielākas pārmaiņas celtnē piedzīvoja 20. gs. 70. gados, kad tika nojaukts ēkas austrumu gals un tā vietā uzbūvēta kafējnīca "Mūsa". 1988. gadā Restaurācijas institūta speciālisti veica ēkas vēsturisko, arhitektonisko un arheoloģisko izpēti. Apkopojot informāciju, ko sniedza šī izpēte un 1840. gadā izgatavotie ēkas uzmērījumi, arhitekts Irēna Bākule izstrādāja celtnes rekonstrukcijas projektu, paredzot ēkas atjaunošanu 17. gadsimta izskatā. Bauskas rātsnama rekonstrukcija tika uzsākta 2010. gada februārī, kad Bauskas novada dome ieguva atbalstu Eiropas reģionālās attīstības fonda projektam "Bauskas vēsturiskā centra atjaunošana jaunu tūrisma produktu attīstībai". Rātsnama rekonstrukcijas 1. kārtā, saglabājot ēkas vēsturisko plānojumu, rekonstruēts savulaik iespaidīgās divstāvu celtnes apjoms ar torni un vaļējo galeriju, autentiskā veidolā atjaunotas ēkas fasādes un telpu izkārtojums. Projekta 1. kārtā pabeigta 2011. gada novembrī. Rekonstrukcijas 2. kārtā tika veikta par Bauskas novada pašvaldības līdzekļiem, kurus izlietoja būvdarbiem un komunikāciju izbūvei, rātsnama interjera iekārtošanai, kā arī vēsturisko mēbeļu un apgaismes ķermeņu iegādei. Interjera ekspozīcijas idejas autori un realizētāji ir Bauskas interjera priekšmetu restaurācijas firma SIA "Intarsija". 2016. gada 4. maijā apskatei tika atvērta rātsnama interjera ekspozīcija.

Bauskas Tūrisma informācijas centrs

Rātslaukums 1, Bauska, LV-3901

T. 63923797, 27746484, tic@bauska.lv, www.visit.bauska.lv

Ekspedīcijas pa rātsnamu, bezmaksas tūrisma informācija par Bauskas, Iecavas, Rundāles un Vecumnieku novadu, tūrisma kartes, pastkartes, suvenīri.

Darba laiks

Janvāris–aprīlis: P–Pk 9.00–17.00; S, Sv 10.00–14.00

Maijs: P–Pk 9.00–17.00; S, Sv 10.00–16.00

Jūnijs–augusts: P–Pk 9.00–18.00; S, Sv 10.00–16.00

Septembris: P–Pk 9.00–17.00; S, Sv 10.00–16.00

Oktobris–decembris: P–Pk 9.00–17.00; S, Sv 10.00–14.00

Bauskas novada Dzimtsarakstu nodaļa

Rātslaukums 1, Bauska, LV-3901

T. 63924589, 27808544, dzimtsaraksti@bauska.lv,

www.bauska.lv

Laulību reģistrācija, dzimšanas un miršanas fakta reģistrācija, vārda, uzvārda un tautības ieraksta maiņa, arhīva pakalpojumi.

Darba laiks

P 9.00–12.00 un 13.00–18.00

O–C 9.00–12.00 un 13.00–17.00

Pk 9.00–12.00

 bauskasratsnams

 bauskas-ratsnams

Izdevējs: Bauskas novada Dome, 2016

Teksts, foto: Bauskas TIC

Dizains, druka: Karšu izdevniecība Jāņa sēta

BAUSKAS RĀTSNAMS

Vienīgais rekonstruētais 17. gadsimta rātsnams Latvijā

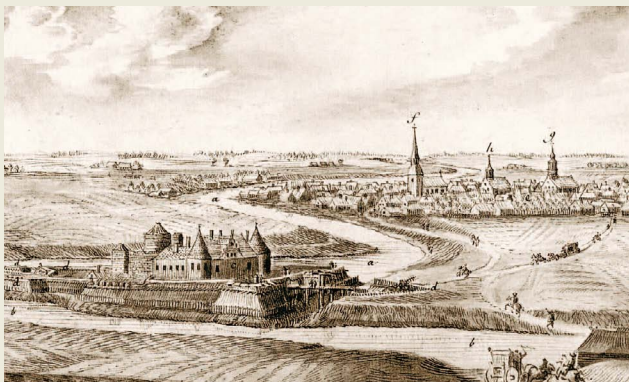
Bauskas rātsnams kalpo gan reprezentācijai, gan kā apskates objekts, šeit notiek laulību ceremonijas un klasiskās mūzikas koncerti, tiek uzņemtas augstu viesu delegācijas, pasniegti svarīgi apbalvojumi, bet ikdienā te klientus apkalpo Bauskas Tūrisma informācijas centrs un Bauskas novada Dzimtsarakstu nodaļa.

Svari un mēri Bauskā

Tūrisma informācijas centra telpās

Ekskursijas laikā viesi tiek iepazīstināti ar Bauskas rātsnama vēsturi, senajiem svariem un mēriem Kurzemes un Zemgales hercogistē. Ekskursijas noslēgumā – iespēja nosvērties un nomērities senajās mērvienībās – pudos un oļekti, par to saņemot sertifikātu, kā arī iegādāties Bauskas īpašos suvenīrus “miļummetru”, “konfektometru” un “čarkometru”. Ekskursija pieejama gan individuāliem interesentiem un ģimenēm, gan grupām līdz 25 personām. Ekskursija ir bez maksas, bet grupām tā jāpiesaka iepriekš! Ekskursijas ilgums 20–40 minūtes, tā pieejama latviešu, krievu un angļu valodā. Jaunlaulātajiem tiek piedāvāta īpaša programma – jaunā pāra svēšana un mērīšana satīcīgai ģimenes dzīvei ar oriģinālu mērrīku palīdzību – “miļummetru”, “konfektometru” un “čarkometru”. Programmas ilgums 20–30 minūtes.

Interjera ekspozīcija

Bauskas rātsnama otrajā stāvā

Telpas aprīkotas ar attiecīgā laikmeta autentiskām lustrām, mēbelēm un mākslas priekšmetiem un to kopijām, veidojot 17.–18. gadsimta noskaņu un sniedzot ieskatu tā laika Bauskas pilsoņu dzīvesveidā. 17. gadsimta Eiropas karte ar tajā atzīmētu Bausku, 1701. gada zīmējums, kurā attēlota Bauskas panorāma ar rātsnamu, tā laika birģermeistaru, tiesas fogtu un Bauskas pilsoņu portreti, kā arī rātsnama izrakumos atrastie priekšmeti veido šīs vides sasaisti ar Bausku un tās reālajiem iedzīvotājiem, radot informatīvi bagātu stāstu par pilsētas pagātni un tās kultūrvēsturiskajām vērtībām. Autentiski un Latvijas mērogā unikāli mākslas priekšmeti – 16. gadsimta gobelēns “Kefals un Prokrīda”, Latvijā vienīgā pilnā 17. gadsimta gravīra “Pastarā tiesa” – ir atgriezuši rātsnama kādreizējo krāšņumu. Pašlaik Bauskas rātsnams ir vienīgais rekonstruētais 17. gadsimta rātsnams Latvijā.

Bauskas rātsnama interjera ekspozīciju iespējams apmeklēt tikai gida pavadībā, grupām (no 10 līdz 25 personām) ekskursija jāpiesaka iepriekš! Individuāliem interesentiem rātsnama interjera ekspozīcija pieejama katra mēneša pirmajā svētdienā. Ekskursijas ilgums 20–30 minūtes, tā pieejama latviešu, krievu un angļu valodā.

Attēlā pa kreisi – Bauskas panorāma, 1701. gads
Attēlā pa labi – gobelēns “Kefals un Prokrīda”

Laulību ceremonijas

Bauskas rātsnama otrajā stāvā

Bauskas novada Dzimtsarakstu nodaļas darbinieki novadīs laulību un zelta kāzu ceremoniju rātsnama krāšņākajā telpā – rātes sēžu zālē. Rātsnamā tiek piedāvātas divu veidu laulību ceremonijas – ar klavieru pavadījumu un dzeju vai tikai ar fona mūziku ierakstā. Laulību ceremonijas notiek latviešu valodā.

Jaunlaulātie pirms ceremonijas aicināti uzturēties “Līgavas istabā”. Ceremonijas ilgums līdz 30 minūtēm. Laulību zālē iespējams uzņemt līdz 80 personām. Svinīgo brīdi ir atļauts fotografēt un filmēt, jaunā pāra limuzīnu drikst novietot pie rātsnama ieejas.

